

Om avslutning av petroleumsvirksomheten og disponering av innretninger

Avslutning av petroleumsvirksomheten og disponering av innretninger er regulert gjennom petroleumsløven. Petroleumsløven kapittel 5 omhandler krav til avslutningsplan og gir regler for melding om opphør av bruk av innretninger, vedtak om disponering, ansvar, heftelser og statlig overtakelse.

Krav til dokumentasjon på sikkerhets- og arbeidsmiljøområdet ved avslutningsplaner følger av forskrift 3. september 2001 om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten (rammeforskriften) § 22.

Krav til disponering av innretninger følger også av Oslo- og Pariskonvensjonen. OSPAR-kommisjonens ministermøte 23. juli 1998 fattet beslutning om disponering av utrangerte offshore installasjoner. Beslutningen etablerer et generelt forbud mot disponering til sjøs av slike installasjoner. Fra forbudet gjelder unntak for visse installasjoner eller deler av installasjoner dersom en samlet vurdering i det enkelte tilfelle viser at det er overveiende grunner for sjødisponering. Stortinget tiltrådte beslutningen gjennom St.prp. nr. 8 (1998-99).

Avslutningsplan

Rettighetshaver skal i henhold til petroleumsløven § 5-1 legge frem en avslutningsplan for departementet før en tillatelse etter løven § 3-3 eller § 4-3 utløper eller oppgis eller bruken av en innretning endelig opphører.

Med mindre departementet samtykker i eller bestemmer noe annet, skal tidspunktet for å legge frem avslutningsplan være tidligst fem år, men senest to år før bruken av en innretning antas endelig å opphøre.

Tilsvarende frist gjelder ved utløp eller oppgivelse av tillatelse gitt i medhold av petroleumsløven § 3-3 og § 4-3, såfremt tillatelsen utløper eller oppgis før bruken av innretningen antas endelig å opphøre.

Tidspunktet for forventet avslutning av produksjonen skal baseres på forventningsrette estimer og basis prisforutsetninger.

Departementet legger opp til at rettighetshaver kan søke om å få sende inn avslutningsplan innenfor andre tidsfrister ved særskilt behov. Eksempler kan være tilfeller der produksjonsperioden for feltet er svært kort, feltet består av flere innretninger med ulikt avslutningstidspunkt o.l.

Dersom ikke annet er avtalt med Olje- og energidepartementet, skal avslutningsplanen være på norsk.

Disponeringsvedtak

I henhold til petroleumsløven § 5-3 skal Olje- og energidepartementet fatte vedtak om disponering og fastsette en frist for gjennomføring av vedtaket. Rettighetshaver og eier er forpliktet til å sørge for at vedtak om disponering blir gjennomført, med mindre departementet bestemmer noe annet.

Internasjonalt regelverk m. v.

I tillegg til nasjonalt regelverk, må avslutningsplanen utarbeides slik at det tas hensyn til krav og anbefalinger i internasjonalt regelverk og retningslinjer. Dette gjelder spesielt OSPAR-konvensjonen og retningslinjene til International Maritime Organisation (IMO). IMO-retningslinjene (MSC/Circ. 490, 4 May 1988) er veiledende retningslinjer som i første rekke har som formål å ivareta hensyn til skipsfarten.

Oslo- og Pariskonvensjonen (OSPAR)

OSPAR-vedtak 98/3 om disponering av utrangerte offshore installasjoner trådte i kraft 9. februar 1999 og legger føringer for hvilke disponeringsalternativ som er akseptable for ulike typer innretninger til havs. Vedtaket omfatter ikke rørledninger, deler av en innretning som befinner seg under havbunnen og ankerfundamentet i betong som ikke er til hinder for fiskeriene.

OSPAR-vedtaket innebærer at det er forbudt å dumpe og å etterlate helt eller delvis utrangerte offshore installasjoner i sjøområdet.

Det betyr at følgende installasjoner eller deler av installasjoner må tas på land for resirkulering eller annen disponering, med mindre de kan tjene til annen bruk, eller det generelle unntaket redegjort nedenfor kan påberopes:

- undervannsinstallasjoner (produksjonsanlegg på havbunnen)
- flytende stålinstallasjoner
- små, faste stålinstallasjoner (installasjoner som har en understellsvekt på mindre enn 10000 tonn)
- øverste del av store, faste stålinstallasjoner (dekksanlegg og den delen av understellet som er over pæleverket på installasjoner som har en understellsvekt på mer enn 10000 tonn)
- dekksanlegg på betonginstallasjoner

Det kan fattes unntak fra forbudet for enkelte installasjoner eller deler av installasjoner dersom en samlet vurdering i det aktuelle tilfelle viser at det er sterke grunner for sjødisponering. Unntakene gjelder:

- nederste del av store, faste stålinstallasjoner (installasjoner som har en understellsvekt på mer enn 10.000 tonn) utplassert i sjøområdet før februar 1999
- understell på betonginstallasjoner og betong ankerfundament
- enhver annen installasjon når eksepsjonelle eller uforutsette omstendigheter som skyldes skade på konstruksjonen eller forringelse, eller andre årsaker som innebærer tilsvarende vanskeligheter kan påvises.

Det vises for øvrig til stortingsproposisjon nr. 8 (1998-99) kapittel 5, Beslutning om disponering av utrangerte offshore installasjoner, vedtatt på OSPAR-kommisjonens ministermøte 23. juli 1998.

Særskilt for rørledninger

De rettslige regler som ligger til grunn for beslutning om disponering av marine rørledninger og kabler er foruten petroleumsloven kapittel 5, internasjonale regler fastsatt i eller i medhold av OSPAR-konvensjonen av 1992. Reglene går ut på at det skal foretas en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle der det foretas en avveining av tekniske, sikkerhetsmessige, miljømessige og økonomiske forhold og hensynet til andre brukere av havet. Innenfor territorialgrensen kommer også annet regelverk til anvendelse.

I stortingsmelding nr. 47 (1999-2000) "Disponering av utrangerte rørledninger og kabler på norsk kontinentalsokkel" gis det retningslinjer for disponering av rørledninger og kabler.

"Rørledninger og kabler vil, som en generell regel, kunne etterlates når de ikke er til ulempe eller utgjør en sikkerhetsmessig risiko for bunnfiske, sammenholdt med kostnadene med nedgraving, tildekking eller fjerning. Dette innebærer at rørledninger og kabler etterlates når det ikke drives slikt fiske av betydning eller når rørledningene eller kablene er eller blir forsvarlig nedgravd eller tildekket. I begge tilfeller er det en forutsetning at rørledningene og kablene er rensset for stoffer som kan medføre skader på livet i havet. Der det ikke er forsvarlig å etterlate rørledninger og kabler på havbunnen, er nedgraving normalt en bedre løsning enn ilandbringelse."